

зіставляються й обирається найоптимальніша модель управління ризиком [4, с. 180].

Спочатку оцінка визначає припущення про ризиковий характер діяльності, закріпленої правовими нормами. Під час реалізації права оцінка ризику зумовлює правові можливості управління ризиками, багато в чому підштовхує учасників суспільних відносин до залучення конкретних інструментів правового впливу на фактори і ситуацію ризику. У разі притягнення до юридичної відповідальності за вчинення правопорушення, пов'язаного з ризиковою поведінкою, оцінка дозволяє визначити обґрунтованість ризику [3, с. 24].

Отже, ми з'ясували сутності такої стадії управління ризиком, як оцінка, та прийомів її здійснення. Оцінка ризику хоч і не охоплює весь життєвий цикл ризику, втім має місце аж до останньої стадії.

Література

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 26 верес. 2019 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40-44. Ст. 356.
2. Керування ризиком. Методи загального оцінювання ризику (IEC/ISO 31010:2009, IDT). ДСТУ IEC/ISO 31010:2013. Київ: Мінекономрозвитку України. 2015. 73 с.
3. Крючков Р.А. Риск в праве: генезис, понятие и управление: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.01. Нижний Новгород, 2011. 27 с.
4. Ланде Д.В., Фурашев В.М., Юдкова К.В. Основи інформаційного та соціально-правового моделювання: навч. посіб. Київ: НТУУ «КПІ», 2014. 220 с.

УДК 347(043.2)

Куц К.С., студентка,
Юридичний факультет,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Шуст Н.Б., д.с.н., професор

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВА НА КОМЕРЦІЙНЕ НАЙМЕНУВАННЯ

Правове регулювання інтелектуальної власності в Україні залишається предметом підвищеної уваги правознавців. Цього вимагає інтеграційний курс нашої держави з Європейським Союзом, процеси удосконалення українського законодавства відносно законодавства ЄС згідно з загальноприйнятими міжнародними стандартами. Вимагають більш ефективного забезпечення

правового захисту як нові об'єкти інтелектуальної власності, так і традиційні. До останніх належать комерційні найменування, правовий режим яких потребує значного законодавчого удосконалення.

Термін «комерційне (фірмове) найменування» з'явився у правовому полі України після прийняття Цивільного кодексу України 16 січня 2003 р., а до цього використовувався термін «фірмове найменування». Такий термін більше відповідає міжнародним договорам і є звичним для світового співтовариства. Так, у англomовному варіанті Паризької конвенції про охорону промислової власності 1883 р., яка відносить комерційні найменування до «об'єктів охорони промислової власності», вживається термін «trade name» (trade з англ. «торгівля, торговий»), а в оригінальному французькому варіанті – термін «le nom commercial» (commercial з франц. — комерційний, торговий). У законодавствах більшості зарубіжних країн загальноприйнятими є терміни «trade name» та «business name» [1].

Комерційне найменування є засобом, який суб'єкти господарювання можуть використовувати для своєї індивідуалізації поряд із власним іменем або найменуванням. Правові акти встановлюють певні засади правової охорони комерційних найменувань, які деталізуються у національному законодавстві. Відтак характеристика правового регулювання, які стабілізують дані відносини, є надзвичайно актуальними [2, с. 608].

На нашу думку, цю проблему найбільш глибоко вивчала І.В. Кривошеїна, яка зазначала, що принцип національного режиму, який передбачено Паризькою конвенцією, означає, що іноземні фірмові найменування у країнах-членах Союзу повинні охоронятися на підставі принципу національного режиму. Це передбачає, що держава не зобов'язана надавати на своїй території більшу охорону зареєстрованим іноземним комерційним найменуванням, ніж незареєстрованим національним комерційним найменуванням, якщо у такій країні реєстрація права на фірмове найменування не має правовстановлюючого характеру [3].

У 1967 році було прийнято Типовий (Модельний) закон Всесвітньої організації інтелектуальної власності для країн, що розвиваються «Про товарні знаки, комерційні найменування та недобросовісну конкуренцію». Такого виду акти звичайно розглядаються як засіб зближення законодавства різних країн з метою усунення правових перешкод для міжнародного обміну.

Наступним етапом розвитку правового регулювання права на комерційне найменування стало прийняття Угоди про торгівельні

аспекти прав інтелектуальної власності (Угода ТРІПС) 1994 р. Метою угоди є розробка та узгодження принципів створення нормативно-правової бази для лібералізації міжнародних торгових відносин, встановлення стандартів захисту прав інтелектуальної власності та порядок їх правозастосування. Саме на положеннях Угоди ТРІПС засновано більшість міжнародних договорів у цій сфері [4, с. 17].

Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом також містить певне застереження щодо правового регулювання права на комерційне найменування, вказуючи на те, що фірмові найменування є об'єктом інтелектуальної власності, якщо вони охороняються у формі виключного права інтелектуальної власності відповідним національним законодавством. Саме цього застереження в Угоді щодо інших об'єктів права інтелектуальної власності немає.

Отже, виходячи з вище викладеного вважаємо за необхідне сформулювати висновок, що основні міжнародно-правові акти, що врегульовують відносини інтелектуальної власності щодо використання прав на фірмові найменування, здійснюються Паризькою конвенцією про охорону промислової власності та Угодою ТРІПС. Національне законодавство у цій сфері спрямоване на удосконалення положень цих нормативно-правових актів.

Література

1. Паризька конвенція по охороні промислової власності 1883 р. в ред. від 14.07.1967 р з поправками, внесеними 2.10.1979. Збірник нормативних актів з питань промислової власності / за ред. В.Л. Петрова, В.О. Жарова. Київ. Вища школа, 1998. С. 66.
2. Інтелектуальне право України / за заг. ред. проф. О.С. Яворської. Тернопіль. Підручники і посібники, 2016. 608 с.
3. Кривошеїна І.В. Фірмове найменування: регулювання та правова охорона за законодавством України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.03. Київ, 2009. 20 с.
4. Бошинський Ю.Л., Козлова О.О. Аспекти правової охорони комерційних найменувань в Україні. Інтелектуальна власність. 2005. № 9. С. 8-12.